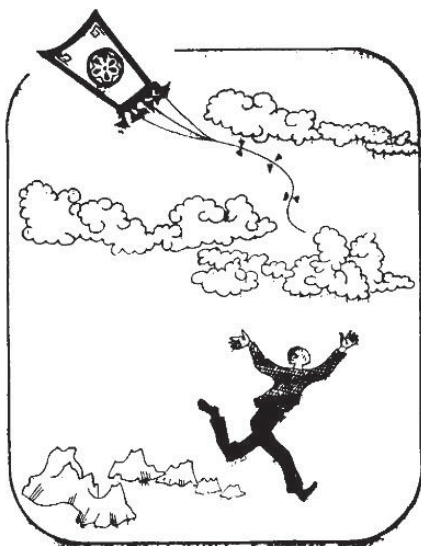

Сімао ТОСІО

ХМАРИ ВЕСНЯНОГО НЕБА

Біля міста Нагасакі є мальовнича ли-
са гора, оточена пологими пагорбами. Во-
на відома під назвою Вісім Китайських
Красивців.

З міста до тої гори нема й двох годин
ходу. З її вершини геть на півночі видно
затоку Оокура і гористий півострів Соно.

ті, на півдні — мис Номо, що, як змія, підпозває до підніжжя гори, а далі в морі — острови Амакуса. Глянеш на схід і бачиш повиті ніжним серпанком чарівні гори Ундзен, а обернешся назад — на небосхилі мріють, мов зринають і знову щезають, повиті синьою поволокою острови Гото. Гарно на тій вершині — куди не глянеш, всюди очам свобода. Тим-то мешканці Нагасакі так люблять, взявши з собою щось попоїсти, відпочивати на тій горі у вихідні дні.

Ця місцина завжди сповнювала людську душу радісним почуттям безмежної волі, а особливо навесні. Важко було уявити собі приємніший відпочинок, ніж день серед того мальовничого простору, де бувають рододендрони, пускає молоде пагіння папоротів, а з травні, над якою золотаво мерехтять повітря, здіймається увесь жайворон і в груди б'ють хвилі бадьорості.

В таку пору там відбувається своєрідне свято — змагання паперових зміїв. А мені ця гора нагадує про один випадок. Сам не знаю чому, він назавжди вривався в мою пам'ять.

І щоразу, коли згадую про нього, маю якесь дивне відчуття, наче мені муляє провиня.

То було досить давно. Одної погідної неділі напровесні я в гурті товаришів вібрався на пікнік. Тоді я вчився в Нагасакі, далеко від рідного дому. Там у школі я вступив до секції дзю-до. І тієї неділі всі ми, товариші по секції, вирішили піти на природу.

Я був пещена дитина, без нахилу до дзю-до чи якогось іншого спорту, та коли почав вчитися в Нагасакі, де мені все було чуже, то відразу домігся, щоб мене прийняли до тої секції дзю-до, яка мала лиху славу.

Мені тепер аж смішно, що тоді я хотів перевиховати себе тілесними болями. Приєднався до гурту жорстоких юнаків, аби приховати від людей свій слабкий характер. Що ж, вибрав школу в далекій чужині, то звикай. Проте у мене не було певності, що я перевиховуюся серед тих твердо дисциплінованих хлопців в холодній атмосфері дзю-до і що мені конче треба поринути в той світ. І хоч я й пишався своєю рішучістю, та в спортзалі був слабкий і жалюгідний, як безпритульний кіт.

Керівником нашої секції був молодший від мене хлопчина. Він виділявся, проте, гарною будовою тіла, високою майстерністю і мав звання семпая¹. До нього завжди були звернені захоплені погляди членів секції. Мене особисто знічувала сама присутність семпая.

В секції ми тренувалися щодня аж до пізнього вечора, навіть у неділю.

Я, такий жалюгідний у спортзалі, під блакитним небом і ясним сонцем став до смішного жвавий і пустотливий.

Коли ми пустилися наввипередки і вибігли на вершину лісої гори, то внизу на схил побачили двох дівчат, одягнугих по-весняному барвисто. Одна була в кімоно, друга — в європейському вбранні.

— В атаку! — вигукнув капітан, і всі до одного кинулися вниз до тих дівчат.

Я також побіг стрімголов. Мене охопило дивне збудження, якого я й досі не можу збагнути. Здавалось, досі я його стримував, та воно поступово росло і росло, аж доки вирвалося з моїх рук. Я чомусь вирішив, що мушу впливати на тих дівчат. Отож, почувши поклик «в атаку», я помчав навздогін за дівчатами. Я був страшенно збуджений. Мені здалося, що я вже не в секції дзю-до, а знову серед веселих однокласників, з якими можна поводитися вільно й безжурно, як тобі заманеться.

Спочатку дівчата здивовано дивилися на нас, а коли збагнули, що ті здоровані мчать, як шалені, просто на них, то відразу кинулися навтьоки. Переляк дівчат ще більше підстобнув нас. І ми мчали далі. Я заважав, що ми з семпаєм відірвалися від усіх і бігли попереду. «Чорта лісного. Він мене не пережене», — подумав я собі. В чому, в чому, а в бігу я міг утерти йому носа. На мить мене пройняв сумнів, чи розумно так ганятися за дівчатами, та в голові не було готової відповіді, як ліпше зробити.

Дівчина в європейському вбранні побігла далеко вперед, а другій заважало кімоно, довгі поли якої плуталися між ногами.

Я наздогнав її в осяяному сонцем ви долинку, захеканий і весь обливаючись потом. На мить завагався: хапати дівчину чи ні? Промайнула думка, що від мене тхне потом. А що дівчина була на диво гарна, то я розгубився дочиста.

Однак я знов накрутив себе, — мовляв, що тут такого, — вхопив дівчину за її круглі плечі. Тут же скорчив переможену усмішку і обернувся назад, бо хотів віддати здобич семпаєві, та коли оглянувся — оторопів, ген-ген, аж коло самої вершини, я побачив сплині хлопців, що спішно поверталися назад. Серед них був і сам семпай, а я гадав, що він біжить зі мною. Я зрозумів, що зайшов задалеко.

Тут же я отямився і забрав руки з м'яких дівочих плечей. На мить мені стало ніяково. Водночас мене взяв острах, що зараз дівчина висловить мені усю свою зневагу. Або голосно гукне на допомогу по-європейському вдягнену подругу.

Але вона чомусь без тієї страху дивилася на мене. Щоким мої розпашіли, очі почервоніли. Мені було ніяково, що від мене, напевно, тхне потом.

В руці у неї був жмуток квітів.

— Ти що, збирала квіти?

І зразу ж мені стало прикро на самого себе, що я задав таке наївне, таке недолadne запитання.

Вона мовчки кивнула. Весняні трави пахли духмяно, доволі ні звуку, здавалось, тільки ми обоє залишилися у тишому сховку. На мить мене видалось, що й чомусь смішно. Я не знав, як виявити почуття, що сколихнули мою душу, і вирішив удати, що тільки слухняно виконував наказ ватажка групи.

— Ми бігли наввипередки. А ви, мабуть, злякалися. Нині гарна погода, — пролетіла я.

¹ Семай — старший; у дзю-до — спортсмен високого рангу.

— То й що? — відповіла вона, і аж тепер я завважив, які червоні мочки її вух.

На тім я повернувся до неї спиною і поплентався назад до товаришів так знехотя, мовби мене тягнули шнурком.

Поки я доганяв товаришів, мене доймали різні думки.

Що ж зрештою сталося?

У мене не виявилось ні краплини рішучості.

Я побіг, як гінчак, тільки тому, що семпай був у веселому настрої і скомандував доганяти.

До того ж чи не мав я наміру безоглядно віддати йому спійману здобич? Про інше й не думав.

І все-таки чомусь тільки я бездумно виконував ту команду і навіть досяг мети. Всі інші, і передусім семпай, відразу отямилися, зрозуміли, що це глупота, і, як і лічать мужчинам, позернули назад.

Чому я не розумів, де межа допустимого?

А може, то вони підстроїли цю погрою, щоб пошити мене в дурні?

Тепер мені здавалося, що коли ми бігли вниз, вони потай подавали один одному якісь знаки. Мабуть, переморгувалися, кивали і насміхалися з мене, що я, як шалений, сам біг за дівчатами. А вони собі спокійно повернули назад.

Слід додати: щойно на початку того весняного семестру я став секретарем секції дзю-до. Обов'язки секретаря досить важливі і дають йому певну владу, бо він відає, так би мовити, адміністративно-господарською стороною діяльності секції. Він повинен залагодити з університетською адміністрацією питання про спортивну форму та інвентар, про підготовку до матчів з іншими університетами, а також міжуніверситетського чемпіонату, підтримує зв'язки з семпаями. Але я виявився зовсім безхребетним секретарем.

Оскільки в спортзалі я був чистий нуль, то й не мав жодного впливу на інших членів секції. На ділі вся влада опинилася в руках семпая. Він мав силу, владу і здатність прихилити до себе людей.

Але йому потрібен був хтось такий, що виконував би всілякі дрібні доручення, і його вибір упав на мене: як дзюдоїст я був бездарний, а до такої справи годився. Отож мене призначено номінальним секретарем.

Чи в моїй вдачі було щось відразне для семпая і його розхристаної команди? Чи того дня я дав повну волю своїм почуттям?

Отак зажурений і збаламучений безглуздими думками я наздоганяв своїх, що наставили мені спину і поверталися назад.

Мабуть, вони, цілком байдужі до мене, перекинулися кількома холодними й зневажливими словами, та й бігцем подалися назад, а я гнався за їхніми незворушними спинами і геть знемігся, думаючи, що мені їм сказати. Голова паморочилася від сорому, а серце кипіло від люті.

А потім я відчув, що на самому дні того шалу в незбагненній тиші тоне й розливається доторк до нижніх круглих ramen тої дівчини. Я навіть подумав, чому я тоді не схопив її в обійми.

І раптом я побачив дівчат: вони милі руки в струмку біля підніжжя. Я пішов до них. Ми почали розмовляти. Час від часу хтось із тої компанії нагорі обертася, і тоді до нас долітав вибух реготу. А мені було не до сміху, все осточортіло, хоч ще хвилину тому мені хотілося обняти дівчину. Вона говорила якось по-дитячому недоладно, і навіть її твердий голос, що тоді справив таке гарне враження, тепер був мені байдужий, а сама дівчина здавалася нікчемною. Несподівано вона сказала, що знає мене — бачить, як я щодня йду на лекції. Вона працювала в магазині «Черепахи» на вулиці Хаманомаці.

Я вже й не пам'ятаю, що відповів їй на це. Врешті я вирішив, що вже досить виявив їм приязні, спільно попрощався і прилучився до своїх. У місті ми зайшли перепочити в кафе на вулиці Кадзіямаці. Знічений, я сів собі скраю й ні пари з вуст. А в душі мені хотілося, щоб усі допитувалися, що це зі мною нині сталося.

Здавалося, я маю багато чого розповісти. Я подумав, що, може, мені слід сказати якийсь жарт, щоб розрядити обстановку сміхом, але не зважився. А семпай глузливо сказав хлопцям, що секретар сьогодні гарцював вельми молодіцьки.

А коли я ображено й навіть гнівно нахилився в їхній бік, вони перейшли на серйозну розмову про тренування перед чемпіонатом, не звертаючи на мене ніякої уваги.

Ото і все. Але по тому я вже не міг ходити повз магазин, де працювала та дівчина. Коли вона зауважувала мене, стоячи в синій формі й спираючись на великий скляний акваріум, то починала шкрити зуби, а я ніякові і навіть не оглядався. Так було чи не щодня, а одного разу я наважився відповісти їй усміхом і тільки глянув, як вона відвернулася й збайдужіла. Так ні разу мені й не усміхнулася.

А згодом її не стало за прилавком того магазину.